

دایکه کو ڏئه

نووسینی : عہ بدو تلا عہ زیز خالد

سلیمانی

۱۹۸۲-۳-۳۱

له جه نگالی ئه و بیر کردنہ وانه دا ده ڙیاو ده رو شیت ، ده ست
و پنجھی تهزیوی فراموش کردبوو ، هر ره نگاوی بره و پیش
دهنا : -

- (بگه پیره وه) .

+ گه رانه وه هلاتنه و پیشه ترسن تکه .
ته ژمی خوین هوروزی بوق ده و چاوی ده هینا .

- ئای که ئافرہ تیکی بین باکی ، گوره سهر سه ختنے کهی
داویته وه سمر خوی . . . . نخیتر ناهیتلم همرووا به ئاسانی
بخاریم . . . .

بسه دهه روشیتنه وه سود کن دهستی بوقیر فانی
سو خمه کهی برد ، قله لمبره کهی برزوي بدهسته وه هات .

- چاکه .

گه شکه بیک گرتی ، به کول ماجیکی کرد .

- (هر لیم نزیک گمونه وه بی سی و دوو له گیز مردی ملہو
دهست پی ده کم) .

دلنیابوو له وی : بگاته لایان کاسه هی سه ری به پرسیار
ده بن .

- (خوم ده کم به گه رو لال) .

هار خوی و ہلامی خوی دایه وه :

- ئوه پیشه هی ئیمه و مانان نی یه ، هر لہ سه ره تاوہ و
ئاشکراو به توندی بروو باندا هله ده شاخیم .

زیاتر له کوخته که نزیک ده بوبو وه .

- (مروف هر جاریک ده مری) .

به کپی گوتی لمحه بھی سه گه که بو وه ، لہ و ده چوو
دهستیان نایتنه بینی ، که چفه بھی کی هیتوش له ورینی خست .

- (نه ری ، نهوا ته او گه وتمه ناویانو وه) .

لئی ئاشکرا بوو یه کسہر ده پرسن : کارت چی یه ، بوقچی
هاتویت ، کیت له گه له ؟ .. ئه وسا یه کسہر ئه و تاویه
ده خنه پال ، که هانو و شوین پی یه ئه مان هه گری ، ئه وه
دلشادی کرد و بھلایه وه باش بو کار بهم باره دا بکھو و یتمو وه ، خو
ھیج نه بی نایبروی (گولی و شیرین) ده پاریز ری .

له گه ل هنگاو ناندا دلی زیاتر و په له تر لئی ده دا ، ره نگی
سورو هه لگه رابوو ، کولی بی سو زی ته او فروشا .

- (ئای لہمہ ستی و شادی ئه و بھر بھی بانه یه بوقیه
جار به نیا له خوار ناویانیا بروزوم بینی ، شہرم و ناز
تیکمل بھیک بیوون ، مامہ حمہ بی قہزادجن لئی
تیکدانی !) .

به فر تاکلاؤ ئه ژنی هاتبوو ، خوی ته نیا ریشکتینی بوو ،
سہ ره خه ریه کی مابوو بگاته لای کوخته که ، زربانیکی به هیز
تے لاوی بوق هینا ، که چی هر بھدلشادی وه ته کانی بھر و پیش
نده دا . له دووره وه ورینی سه گیک رایچلے کان .. گھمالے
تے زدی در او سیانی هینایه وه باد که پاش هار بونی دووجار
بھلاماری دابوو ، ئیتر له وساوه ته می ترسی ره وی بوبو وه ،
در بھس نده دههات ، خوشن خوش هنگاوی بھر و موراد دهنا
و نه ولاده وه دلیکی لای گولی و شیرین بوو .

- (ترسم نی بھ شکه و ته کیان له شوینگی سه ختایه) .
چاوی ئه شکه و ته که باوه شی بدیمه نه سرو شتیہ کے هی
سہ ده میدا کر دبوو ، ئه و دیمه نه قسہ کهی گولی کی بھ گویندا
نہ چانه وه :

- دایه به نیا میری ، باله ته لکت بین ، ریکاکه هی ترسناکه .
+ نه .. باهه مو و ان تیانه چین ، یاسایه لان ده لئی : کم
بھینا وی زورا بسوونی ، گرنگ ریچکه گرتی کولنہ دانه .
هر لکه کوخته که نزیک ده بوبو وه ، له دووره وه سی
رلامی بینی ، خور پیه کی له ناکاو ته زوویه کی تیزی بھ سه رت پای
سندیدا هینا ، چاوی ریشکه و پیشکه ده کرد .

- (نه وہ مارشال و چه ندرمہ کانی له کوئیو په بیابوون و
چون گھشتینه ئیڑه ?) .

که نه میان بینی نهوان خویان مت کرد .. ، نہ بدہ زانی
نگھریتھ دواوه یان بھر ده وام بروات ، قه دھری راما ، ئا کام
ئرمسی رارایی دلی کوشت ، ئه وهی لہ بھر چاو بوو ، هر ره نگاوی
سہ ده دواوه بینی کومھل قورقوشمی سووره وه بوو ده کریتھ
میوانی سه ری زمانه تیزه کهی ، ترسی دووفاقی ریکاکے
سق کرد .

- (هم بگھمہ لایان سوراخی شوینه کم لی ده کمن) .
ھن اسے بھ کی قوولی هه لکیشا ... دیمه نی مانیجہ
میو جی لای ئاسه کهی هاتھ وه باد ، که پاش ئابو و بردنی لہ گھل دایکه
بیدا سرہ و نکون کران .

- (نه .. خوم بھ ده ستمه نادم ، بھ ددان بھ نیتؤک چاویان
ھه لندہ کو تم) .

بھ لایکی سه ختنے ، خراب پیکه و تبوو ... رابکات ؟ .. نهوا
بر سیتی خویانی بین ده شکتین .

- (خو دوای ئه وهی فاتھ شیان سمی ، بھ زاماری بھ روی
کچیتیان سوور کرد و بھ چنگی قورقوشمی تو او
مال ناواییان له ژیان بین کرد) .

فَلَّا نُنْدِي

ئەزى گوران

پاپىزى / ۱۹۷۹

قەندىل كچە جافىتكى كۆچمەرپۇو ...

- نەوهەتا خونچەي تەمنى ئەلتى لىتەھەللىكى توھەللىكى ...
كۈنەكەن .. لەباتارى كۆيتىانا وە بەلاي بەرخەلەوە .. حەمم
لەكەن لەبعزىخى مىن بەر زىياتەر كەلسىتە سەرىپاشو ..
بەرخى مىن بەر ...

- بروانە چۇن بەدەورى قەندىللا كەوتۇتە يارى ... ئەگەر
گەردىنى بۇ نەوي ئەكەن .. خۆى لەبەرۋەكى هەل نەسىرى ...
لەدوادە بەقەپ چەمكى كەواكىي ياداۋىتىنى كراسەكەن ئەگىرى ...
جارجارە .. راي ئەتكەكتىنى و سەرى پىتە ئەنن .. ھەرەوەك
بەرگوانى مىن بەرەوە بىت ...

[سۆزى دايىكتى تەللىن گۈرانە .. گەللىن بەتمامو بقىيە ...
من خۆم ھەرچەندە دايىكم دور بىكەتىمايەتەوە .. لەھەر ھەردى
بومايمە سەرمەنە كەرددە سەرتاشە بەردى .. بۇنى دايىكم بەخاڭىمە
ئەننا ... منالىش نەبوم !]

مۇن بەر ...

- ئەگەر خۆم نەمناسىيابە سوئىي چاوه كانىم بەجەرگى كەسەوە
نە ئەننا ... بەراستى مىن بەر دايىكتى لى ئەبارى ... وەك
ئازەل نا .. وەك دايىك .. چاوى پېر بەسۆزى ھەمو دەم لە
سۆلاوەي بە فرى لۇتكە كان بۇ .. يايپە بەدل بەرخە كەن ئەلتەوە
.. كاتىن بەرخە كەن شىر ئەدا .. سەرنجىت بىداھە هەست ئە كەن
پېر بەھەمو قولپىكى خوين ھەنسكى شادى هەل ئەدا ... بەلتى
وەك ھەمو دايىكتى .. لە خۆشەویستى كەن ئەجەرىغا .. جىك
لەشادى تەمى خەمەتكى خەتىنىش داي ئەگىرى ...
ئەننى بۇ ئەننا ! ...

- ھەرگىز بىرم ناچىن .. كە واشە بەكى زىيىكە لى دراو ..
داھات ... مىن بەر لەتاوا بەھەمو قەبارەي خۆپەوە ..
بەرخۆلە كەن لەنن گوانى حەشاردا .. ھەرگىز بىرم ناچىن ...
واشەي دېننە چىنكى لەسەر چاوى مىن بەر داگرت و .. مىن بەر
بۇ يەجكارى چاوى بەسەر كۆيتىانا لېتكەنna ...

- نەوهەتا ئىستاش تو گەورەبوىت .. لەوساوه نەچۈنەتەوە
كۆيتىستان .. ھەر ئەوسالە بۇ .. وتبان بومەلەر زەيىھە .. رىپى

تابلوى ئەو دىدارە تائىتاش تېنۇتىنى بىگاي چىزى
پىن دەشكى و لە چوارچىتوھى بىر دەرىدا بەزىندۇتىنى دەزى .

ئەم ھەرچارى ناچارپۇو ، بىريارىكە و داۋىتىنى ھەر دەبىت
لە كۆختە كە نزىكتىرىتەوە ، دەلىپاپۇو ، خۆحەشاردانى
چەندەرە كان بىن مەلامەتلىكى يە چەندە ھەنگاوتىكى مابۇو بگاتە
لایان ، دەلە كۆتىپە كى تەواوى پېتكەوت ، سامىتكى هومايى سەختى
لىنىشت ، كەچى بەزاتىكى تەواوەوە بىنى بەجەرگى خۆپەدا
دەننا .

- (بىريارىكە و داۋە ... پەشىمان نىم لىنى !) .

لەدەربىاي ھەلچۇونى ئەو بىر اندا بۇ يە كى لەزەلامە كان
لە شوپەنى خۆى دەربەرى ، ھاوارى كرد :

- رىزگار ، رىزگار .. خۆ ئەوە دايىكتە ! .

دەست بەجىن ھەرسىكىيان بەرەو پېرى ھاتىن ، رىزگار كەت
و پې باوهشى بە دايىكىدا كەن ، تا تاسەي دوورىيان لەيەك نەشكا
بەرى نەدا ، ئاواھە كانى بە دىياريانەوە وەستابۇون .

دايىكى رىزگار دەمى لە گۆكەنپۇو ، دەو دلۇپ فەمىتىك
لەچاوه پەروپوشاۋىيە كانىدا قەتىس مابۇو ، ھەنسكى شادى
ھەلەدە ، قەلە جىرە كەن ھەر بەدەستەوە بۇو ، تارزگار رووى
تىن كرد .

- دايە ئەمەچى يە ؟ .

- چىنەبن ، وامزانى مارشال مۆد و چەندەرە كانىان ،
وتم نەك سەمەرە كەن مەنچىچە گۆچ و فاتە دو تازەپەتتەوە .
راماينىكى سەپەر بەردىيە كى خاموشى بەسەردا دابۇون ،
تادايىكى رىزگار ھاتەگو :

- كورم : گولى و شىرىن لە ئەشكەوتە بەزەدان ،
چاوهروانى ئاردۇ خەلۇزى ئەم كۆختە بەمان دەكەن .
لەمەدا بۇو يە كىك لە ئاواھە كانى رىزگار رووى تىن كردن :

- كات بەبەرىيەوە نىيە ، زووگەن ، باچى ئارد و خەلۇز
ھەيە بىبەن بۇ ئەشكەوتە بەر زە ، نەبا مارشال مۆد شەپەتىن
بىيمان ھەلگىرى و شارەزاي ئەشكەوتە كەن ئەن ئەوسا ھەمەوبان
بەشادىيەوە ئارد و خەلۇزە كەيان بەرە و ئەشكەوتە كە بەر دە .

*